

isolation, ikke med rimelighed sidestilles med de ulemper, der generelt er en følge af anbringelse i fuldstændig isolation. Udvalget finder det derfor ikke hensigtsmæssigt at lade anvendelsen af de to former for isolation være undergivet et fælles regelsæt. Efter udvalgets opfattelse vil det i øvrigt ikke kunne udelukkes, at vurderingen af, om betingelserne for fuldstændig isolation er opfyldt, utilsigtet vil kunne påvirkes af, at de samme betingelser skal være opfyldt blot for at iværksætte også mindre restriktive former for delvis isolation. Udvalget foreslår på den baggrund, at den særlige regulering i retsplejeloven af varetægtsfængsling i isolation alene skal finde anvendelse i de situationer, hvor der efter anmodning fra politiet er tale om udelukkelse af arrestanten fra fællesskab med alle andre indsatte (fuldstændig isolation).

Hvis politiet af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed alene ønsker, at arrestanten skal udelukkes fra fællesskab med bestemte andre indsatte (delvis isolation), finder udvalget, at retsplejelovens § 773 vil udgøre en tilstrækkelig beskyttelse af varetægtsarrestantens interesser. Efter denne bestemmelse kan en arrestant forlange spørgsmålet om opretholdelse af andre begrænsninger (end de særligt regulerede), som politiet af hensyn til varetægtsfængslingens øjemed har foretaget i arrestantens rettigheder, forelagt retten til afgørelse.

Der henvises til betænkningen s. 62-63.

2.5.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig i, at fuldstændig isolation må anses for at være et indgreb af langt større intensitet end delvis isolation, og at der ikke bør stilles samme strenge betingelser for iværksættelse af delvis isolation, som for iværksættelse af fuldstændig isolation.

Justitsministeriet kan derfor af de af Strafferetsplejeudvalget anførte grunde, tiltræde udvalgets forslag om, at den særlige regulering i retsplejeloven af varetægtsfængsling i isolation alene skal finde anvendelse i de situationer, hvor der er tale om fuldstændig isolation.

2.6. Betingelserne for iværksættelse og fortsættelse af isolation

2.6.1. Gældende ret

Efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 770 a, stk. 1, nr. 1, kan retten alene træffe afgørelse om isolation, hvis varetægtsfængslingen er besluttet i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3. Det kræves således, at sigtede er varetægtsfængslet, fordi der er grund til at antage, at sigtede vil vanskeliggøre for-

følgningen, f.eks. ved at fjerne spor eller ved at advare eller påvirke andre.

Det følger af kravet om, at sigtede skal være varetægtsfængslet efter § 762, stk. 1, nr. 3, at der skal være begrundet mistanke om, at sigtede har begået en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale (mistankekravet). Endvidere skal lovovertrædelsen efter loven kunne medføre fængsel i mindst 1 år og 6 måneder (kriminalitetskravet).

Varetægtsfængsling i isolation kan endvidere efter retsplejelovens § 770 a, stk. 1, nr. 2, alene iværksættes, når varetægtsfængslingens øjemed gør isolation påkrævet, f.eks. for at hindre sigtede i gennem andre indsatte at påvirke medsigtede ved trusler eller på anden lignende måde at påvirke andre (indikationskravet). Varetægtsfængslingens øjemed skal således i det enkelte tilfælde kræve - ikke blot at den sigtede fængsles - men yderligere, at fængslingen finder sted i isolation.

Endelig stilles i retsplejelovens § 770 b et særligt proportionalitetskrav for iværksættelse og fortsættelse af isolation. Kravet gælder ved siden af det almindelige proportionalitetskrav i retsplejelovens § 762, stk. 3, der angår selve varetægtsfængslingen.

Efter bestemmelsen i retsplejelovens § 770 b må isolation ikke iværksættes eller fortsættes, såfremt formålet hermed kan tilgodeses ved mindre indgribende foranstaltninger, eller såfremt indgrebet står i misforhold til sagens betydning og den retsfølge, der kan ventes, hvis sigtede findes skyldig. Ved afgørelser om isolation skal endvidere tages hensyn til den særlige belastning, indgrebet kan medføre for sigtede på grund af dennes unge alder eller fysiske eller psykiske svagelighed.

2.6.2. Strafferetsplejeudvalgets forslag

2.6.2.1. Mistanke- og kriminalitetskrav

Strafferetsplejeudvalget har overvejet, om man ved afgørelsen om isolation bør skærpe kravet til sigtelens grundlag (mistankekravet) og kravet til den påsigtede kriminalitet (kriminalitetskravet). En skærpelse af mistankekravet kunne f.eks. ske ved at indføre et krav om, at der - som i de særlige fængslingsbestemmelser i retsplejelovens § 762, stk. 2 - skulle kræves en særlig bestyrket mistanke og ikke blot en begrundet mistanke.

For så vidt angår mistankekravet er det imidlertid udvalgets opfattelse, at behovet for anvendelse af isolation typisk opstår på et tidspunkt under sagen, hvor efterforskningen endnu ikke er så vidt fremskredet, at mistanken er bestyrket ud over, hvad der kræves til at